

Dosarul nr.2r-775/2019
nr.2r-27/2020

Prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul Central (V. Suci)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N. Budăi, L. Pruteanu, I. Muruianu)

DECIZIE

22 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Cazacu Ghenadie,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Saca Maria împotriva
lui Cazacu Ghenadie cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a
cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierilor Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2019 și 10 octombrie
2019,

c o n s t a t ă :

La data de 29 noiembrie 2018, Saca Maria a depus o cerere de chemare în judecată
împotriva lui Cazacu Ghenadie cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere.

Prin hotărârea din 13 aprilie 2019 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central a fost
admisă parțial acțiunea depusă de Saca Maria împotriva lui Cazacu Ghenadie privind
încasarea datoriei și dobânzii de întârziere.

S-a încasat de la Cazacu Ghenadie în beneficiul reclamantei Saca Maria datoria
în sumă de 4 810 euro și 5 835 de dolari, convertiți în lei conform cursului BNM la
ziua executării hotărârii judecătorești.

S-a încasat de la Cazacu Ghenadie în beneficiul reclamantei Saca Maria
cheltuielile judiciare legate de plata taxei de stat în mărime de 7 203,55 lei, cheltuieli
poștale în mărime de 17,25 lei, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5 000 de
lei și în mărime de 101,20 de lei achitați Agenției Servicii Publice, iar în total suma de
12 322 de lei.

În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată (f. d. 69-71).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 13 mai 2019 Cazacu Ghenadie a
declarat cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând
admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei
noi hotărâri de respingere a acțiunii.

A indicat că motivele de fapt și de drept vor fi prezentate suplimentar după ce va
lua cunoștință cu hotărârea motivată, rezervându-și dreptul la apel suplimentar (f.d.67).

La cererea de apel nu a fost anexată dovada de plată a taxei de stat, care constituie 5 402,66 de lei.

La data de 28 mai 2019, potrivit fișei de repartizare a dosarului, cauza a fost repartizată în mod aleatoriu, judecătorului raportor Iulia Cimpoi pentru examinarea cererii de apel (f.d.74).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2019 nu s-a dat curs cererii de apel, apelantului Cazacu Ghenadie fiindu-i fixat termen până la data de 26 iunie 2019 pentru înlăturarea neajunsurilor instrumentului de atac, totodată, fiind somat cu privire la consecințele legale prevăzute de art.369 alin.(1) lit. a) Codul de procedură civilă.

La data de 26 iunie 2019 2019, Cazacu Ghenadie a declarat cerere de apel motivată împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea admiterii pretențiilor, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii, a achitat parțial taxa de stat în mărime de 150 lei, concomitent a solicitat scutirea parțială a acestuia de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2019, s-a admis parțial cererea privind scutirea parțială de la plata taxei de stat, s-a scutit parțial apelantul Cazacu Ghenadie de la plata taxei de stat, s-a obligat apelantul Cazacu Ghenadie să achite restul plății taxei de stat în mărime de 1 000 de lei, s-a comunicat acestuia despre necesitatea prezentării în cancelaria instanței de apel a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 1000 de lei, stabilindu-i un termen rezonabil până la data de 19 iulie 2019, totodată, fiind somat cu privire la consecințele legale prevăzute de art.369 alin.(1) lit. a) CPC.

La data de 29 iulie 2019, potrivit fișei de repartizare repetată a dosarului, cauza a fost repartizată repetat în mod aleatoriu, judecătorului raportor pentru examinarea cererii de apel (f.d.89).

Apelantul, Cazacu Ghenadie în termenul fixat de instanță de apel nu s-a conformat indicațiilor instanței de apel și nu a prezentat dovada achitării taxei de stat în mărime de 1000 de lei.

Prin încheierea din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit apelantului cererea de apel depusă împotriva hotărârii din 13 aprilie 2019 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, din motiv că nu au fost îndeplinite în termen indicațiile instanței de apel stabilite prin încheierea din 27 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Nefiind de acord cu încheierile instanței de apel, la 03 decembrie 2019 Cazacu Ghenadie a depus cerere de recurs solicitând admiterea recursului, casarea încheierii din 27 iunie 2019 în partea obligației de achitare a taxei de stat în mărime de 1 000 de lei suplimentar sumei de 150 de lei, scutirea parțială de la plata taxei de stat până la suma de 150 de lei, achitată deja de apelant/recurent și a încheierii din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel la etapa de primire a cererii de apel.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu încheierea instanței de apel din 27 iunie 2019, prin care a fost scutit parțial de la plata taxei de stat, cu acordarea unui termen pentru înlăturarea neajunsurilor, cât și cu încheierea instanței de apel prin care a fost restituită cererea de apel.

Consideră că impunerea sa de a achita alte plăți decât minimul stabilit de lege în condițiile în care acesta nu dispune de alte mijloace financiare, constituie o îngădire a accesului liber la justiție, precum și a dreptului la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 10 octombrie 2019 și expediată prin intermediul oficiului poștal recurentului/apelant la 11 noiembrie 2019 (f.d. 100), confirmarea privind recepționarea acestora la materialele dosarului lipsește.

Cazacu Ghenadie, în cererea de recurs, susține că copia încheierii din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, i-a fost comunicată la 20 noiembrie 2019.

Prin urmare, în lipsa cărorva informații din materialele dosarului privind data recepționării încheierii, recursul declarat la 03 decembrie 2019, se consideră depus în termen.

Potrivit prevederilor art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copie certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

La caz, Colegiul constată că, prin încheierea din data de 27 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, la solicitarea apelantului, acesta a fost scutit parțial de la plata taxei de stat, urmând să achite plata restantă în mărime de 1 000 de lei, ceea ce corespunde situației materiale a recurentului și circumstanțelor cauzei. Astfel, încheierea instanței de apel din data de 27 iunie 2019 privind scutirea parțială a apelantului de la plata taxei de stat este legală.

Totodată i s-a acordat apelantului termen până la data de 19 iulie 2019, pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, fiind somat cu privire la consecințele legale prevăzute de art. 369 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă.

Din motiv că apelantul nu a înlăturat neajunsurile indicate în încheierea de a nu da curs din 27 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin încheierea din 10 octombrie 2019 a fost restituită cererea de apel depusă de Cazacu Ghenadie.

Verificând legalitatea încheierilor contestate, în limitele indicate în recurs, prin prisma respectării de către instanța de apel a normelor de drept procedural, Colegiul consideră că instanța de apel prin încheierea din 27 iunie 2019, corect nu a dat curs cererii de apel depuse de Cazacu Ghenadie, și ulterior corect a restituit prin încheierea din 10 octombrie 2019 cererea de apel menționată or, apelantul nu s-a conformat în termenul stabilit dispozițiilor instanței de apel.

Or, conform prevederile art. 84 și art. 85 alin. (4) Cod de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizînd cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvențității, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărîrilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

În funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Așadar, din sensul normelor de drept citate rezultă că persoana fizică sau juridică urmează să probeze situația materială precară și imposibilitatea achitării taxei de stat. Colegiul menționează că, chestiunea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat urmează a fi soluționată ținînd cont de situația materială a solicitantului, de valoarea acțiunii, cât și de probele prezentate în acest sens.

Conform art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Așa cum la materialele cauzei, întru argumentarea temeiniciei cererii de scutire de la plata taxei de stat nu au fost anexate careva înscrisuri justificative, care să probeze imposibilitatea acestuia de a achita integral taxa de stat, Curtea de Apel Chișinău întemeiat l-a scutit parțial de la plata acesteia, obligându-l să achite plata restantă în mărime de 1 000 de lei.

Or, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (cauza *Golder vs the United Kingdom* §-36 din 21 februarie 1975), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (*Ashimgdane vs United Kingdom* 28 mai 1985). Însă, limitările sunt în concordanță cu art. 6 § 1 CEDO, decât dacă acestea urmăresc un scop legitim și există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit (cauza *Bellet vs France* § 31, *Garcia Manibardo vs Spain* § 44).

În acest context, instanța de recurs menționează și faptul că apelantul avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (*Van Harn versus Germany*, nr. 7557/03 din 11 septembrie

2007) de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt ignorat de acesta.

Colegiul consideră neîntemeiat argumentul recurentului precum că prin restituirea cererii de apel i se îngrădește dreptul de acces la justiție, deoarece din materialele cauzei rezultă că instanța de apel a creat condițiile necesare prevăzute atât de legislația națională cât și de cea internațională, asigurîndu-i apelantului posibilitatea de a-și valorifica efectiv drepturile sale procesuale.

Or, recurentul nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea dreptului de acces la justiție, în condițiile când personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În această ordine de idei, este cert că neprezentînd plata taxei de stat restantă în mărime de 1 000 de lei, în termenul acordat de instanța de apel, apelantul a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională, urmînd să-și asume un rol activ în procesul în care este parte, valorificîndu-și drepturile prevăzute de lege.

Instanța de recurs reține că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea contestată privind restituirea cererii de apel în rezultatul nelichidării neajunsurilor este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, avînd în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Ținînd cont de cele menționate și avînd în vedere faptul că încheierile instanței de apel sunt întemeiate și legale, iar argumentele indicate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ respinge recursul cu menținerea încheierilor din 27 iunie 2019 și 10 octombrie 2019, a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Cazacu Ghenadie.

Se mențin încheierile din 27 iunie 2019 și 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău emise în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Saca Maria împotriva lui Cazacu Ghenadie cu privire la încasarea datoriei, dobînzii de întîrziere și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

judecătorii

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat